

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Br:

30. april 2024.

IZVJEŠTAJ

o radnoj posjeti ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića Kraljevini Švedskoj, 26. april 2024.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore dr **Filip Ivanović** boravio je u radnoj posjeti Kraljevini Švedskoj, 26. aprila 2024, na poziv ministra vanjskih poslova Kraljevine Švedske **Tobiasa Bilstroma**.

Tokom boravka u Kraljevini Švedskoj, pored radnog ručka dviju delegacija, ministar vanjskih poslova dr **Filip Ivanović** imao je sastanak i sa ministarkom za EU **Jesikom Rosvol**.

U sastavu crnogorske delegacije koju je predvodio ministar Ivanović bili su: šefica Kabineta ministra mr **Majda Gluščević**, šefica Biroa za odnose sa javnošću **Mirela Tuzović** i desk oficir za Švedsku **Iva Martinović**.

Radni ručak ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića sa ministrom vanjskih poslova Švedske Tobiasom Bilstromom

Radna posjeta ministra **Ivanovića** Kraljevini Švedskoj započela je radnim ručkom sa ministrom vanjskim poslova Kraljevine Švedske **Tobijasom Bilstromom**. Sa švedske strane sastanku su prisustvovali: ambasadorica Švedske u Crnoj Gori **Anika Ben David**, politički savjetnik **Zebulon Karlander**, zamjenik generalnog direktora za Evropu i Sjevernu Ameriku **Karl-Majkl Grans**, referent u Direktoratu za Evropu i Sjevernu Ameriku **Džon Skoglund**, dok su sa crnogorske strane sastanku prisustvovali šefica Kabineta ministra mr **Majda Gluščević**, šefica Biroa za odnose sa javnošću **Mirela Tuzović** i desk oficir za Kraljevinu Švedsku **Iva Martinović**.

Nakon srdačne dobrodošlice upućene ministru Ivanoviću, **ministar vanjskih poslova Bilstrom** je izrazio zadovoljstvo prijateljskim odnosima koje Crna Gora i Kraljevina Švedska baštine, ističući da je Švedska zahvalna na podršci Crne Gore njenom članstvu u NATO i brzom ratifikaciji u crnogorskom Parlamentu. Kazao da je današnji susret prilika da iskažu snažnu podršku Crnoj Gori u njenim daljim naporima na putu ka punopravnom članstvu u EU. **Bilstrom** je pohvalio posvećenost naše zemlje u reformskom procesu i izrazio zadovoljstvo povodom zapaženih rezultata aktuelne Vlade u vrlo kratkom roku, te istakao da su spremni da pruže dodatnu podršku u ispunjavanjima kriterijuma iz evropske agende.

Ocijenio da bi, u tom kontekstu, dalji tok naše zemlje u integracionom procesu u velikoj mjeri odredilo dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR), u junu ove godine, čime bi se potvrdila predvodnička uloga Crne Gore u procesu, koja bi poslužila kao inspiracija i ostalim zemaljama kandidatima iz regiona. Istovremeno, **Bilstrom** je izdvojio poziciju Crne Gore kao države kandidata koja ima stoprocentnu usklađenost sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU, te istakao da je

ova činjenica visoko cijenjena, uključujući i u dijelu političke i materijalne podrške Ukrajini, odnosno, osudi ruske agresije.

Ministar Ivanović je izrazio zahvalnost na pozivu za posjetu Švedskoj, kao prijateljskoj i onedavno savezničkoj državi u okviru NATO alijanse, uz uvjerenje da će ova nova dimenzija odnosa otvoriti prostor i za produbljivanje bilateralne saradnje dvije zemlje.

Zahvalio je ministru Bilstromu na ponovljenoj i čvrstoj podršci za naš integracioni proces ka članstvu u EU i ukazao da je u pitanju ključni vanjskopolitički cilj i fokus u radu 44. Vlade Crne Gore. Istakao je da u Crnoj Gori postoji neupitan konsenzus oko pitanja koja predstavljaju nacionalni interes, stoga je važno da pozitivni rezultate koje je Crna Gora ostvarila budu prepoznati na svim evropskim adresama. **Ivanović** je naglasio da je u tom kontekstu, potrebno da naš napredak bude potvrđen kroz konkretan način – kroz dobijanje IBAR-a, nakon čega bismo mogli ući u proces zatvaranja spremnih poglavlja. Dodao i da je Vlada odlučna u namjeri da ove godine napravi ključan napredak na evropskom putu, kao i da, dugoročno gledano, Crnu Goru učini spremnom za članstvo do kraja njenog mandata. Iz tog razloga, zvanična Podgorica predano radi na rješavanju obaveza iz oblasti vladavine prava, te da, osim donošenja strateških i zakonodavnih akata iz oblasti pravosuđa, borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, slobode medija (za koje se očekuje da će u Skupštini biti usvojeni u maju), u kontinuitetu ovoj oblasti pridajemo značaj kao ključnom elementu od kojeg zavisi napredak u svim ostalim oblastima.

Ministar Bilstrom se saglasio da je proces integracije dug i da iziskuje puno rada, energije i strpljenja, ali da je EU posvećena politici proširenja i zajedničkoj budućnosti sa partnerima zemalja Zapadnog Balkana. **Bilstrom** je istakao da vidi potencijal i evropsku perspektivu Zapadnog Balkana, napravivši paralelu sa nordijskim regionom i njegovom turbulentnom prošlošću i činjenicom da danas sve zemlje njeguju dobrosusjedske odnose. Istakao da njihov pozitivan primjer može koristiti kao model zemljama Zapadnog Balkana. Apostrofirao i da naša država zasigurno može računati **na nastavak švedske podrške**, istovremeno prenijevši spremnost da, pored političke, pruži i ekspertsku pomoć u oblastima koje smatramo prioritetnim.

Ambasadorka Ben David se, ovom prilikom, saglasila da je ovo povoljan trenutak za našu zemlju budući da postoji konsenzus između zemlja EU i Brisela da Crna Gora sada ima realnu šansu za dalji napredak, zbog čega je važno da istrajemo na tom putu i nastavimo sa ispunjavanjem kriterijuma i dostizanju standarda EU. Izrazila nadu da će Crna Gora i u narednom periodu takođe uspješno odgovarati na sve unutrašnje izazove, te da bilo koje promjene u tom kontekstu neće poljuljati stabilnu poziciju Crne Gore. Na interesovanje švedske strane o pogledu svepristunije najave rekonstrukcije Vlade, **Ivanović** informisao da se radi o planu koji je predviđen koalicionim sporazumom, te da se ista neće bitnije odraziti na akutelnu unutrašnju situaciju, budući da je istom predviđeno povećanje broja ministarstava, u cilju jasnije konkretizacije nadležnosti i bolje organizacije resora.

Ivanović je podvukao da je put integracije Crne Gore u EU, zajednički i dvosmjernan, te da u narednom periodu očekujemo i od strane evropske zajednice ohrabrujuće poteze, koji bi nas motivisali da nastavimo istim tempom naprijed ka krajnjem zajedničkom cilju. Ivanović je ujedno, iskoristio priliku da zahvali na dosadašnjoj pomoći Švedske, kako političkoj tako i ekspertskoj, uz očekivanje da će ova zemlja nastaviti da bude predan advokat crnogorskom pristupanju EU. S tim u vezi, ukazao na značaj podrške Švedske Crnoj Gori u poglavlju **27 – Životna sredina i klimatske promjene**, kao i važnost razmjene iskustava u tom kontekstu. Dodao da ova oblast pruža široke mogućnosti za razvijanje saradnje sa fokusom na unapređenje zakonodavnog okvira i primjene inovacija, gdje Švedska može dosta da ponudi. **Bilstrom** je istakao da je jedan od glavnih prioriteta Vlade Švedske **posvećenost zelenoj tranziciji, te da će im biti**

zadovoljstvo da u ovoj oblasti pomognu i Crnoj Gori, budući da se radi o grani kroz koju možemo unaprijediti sve aspekte našeg društvenog djelovanja (održivi turizam, zelena energija, racionalno korišćenje prirodnih resursa i sl.).

Osvrnuvši se na kompleksnost aktuelne bezbjednosne arhitekture, **Bilstrom** je ponovio zahvalnost za podršku učlanjenju Švedske u NATO, te da je ova zemlja trenutno u procesu prilagođavanja članstvu u kontekstu svoje uloge i interoperabilnosti. Ocijenio da da fokus mora biti na jačanju odvratanja i odbrane Alijanse, nastavku podrške Ukrajini, te tretiranju Rusije kao dugoročne prijetnje evropskoj bezbjednosti, pri čemu ne smijemo zapostaviti ni važnost očuvanja sajber bezbjednosti i sigurnosti. Istakao i da ih raduje što je u Sarajevu otvoreno sjedište NATO-a (vojni štab), u okviru koje je predviđeno i otvaranje političke kancelarije, što govori o posvećenosti Alijanse u suzbijanju destabilizujućih faktora na region Balkana i snaženju kolektivne otpornosti. **Ivanović** je, ovom prilikom, informisao sagovornike da će Podgorica biti sjedište WB3C – Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana, koji je osmišljen sa ciljem jačanja sajber bezbjednosti u zemljama ZB. Informisao da Centar ima status međunarodne organizacije, koja ima tri osnivača (Crna Gora, Slovenija, Francuska), dok će ostale države imati status članica, te dodao da bismo u tom kontekstu, cijeno učešće Švedske.

U kontekstu daljeg snaženja bilateralnih odnosa dvije zemlje i unapređenja političkog dijaloga, švedska strana je pozdravila najavljeno otvaranje Ambasade Crne Gore u Kopenhagenu, koja će ujedno nerezidentno pokrivati i Kraljevinu Švedsku.

Ovom prilikom, sagovornici su razmijenili mišljenja u pogledu aktuelnih dešavanja u regionu i izazova na tom planu. Saglasili su se da konstruktivan odnos Crne Gore prema regionu predstavlja uspješan primjer politike dobrosusjedstva, naglasivši duboko ukorijenjene principe koje Crna Gora baštini u pogledu očuvanja multietničkog i multikonfesionog sklada i tolerancije.

Na kraju razgovora, sagovornici ponovili zadovoljstvo realizovanom posjetom, te je dogovoren nastavak komunikacije povodom tema koje su bile teme sastanka.

Nakon održanog radnog ručkašefovi diplomatija su dali video izjave.

Sastanak sa ministarskom za EU poslove Jesikom Rosvol

*Sastanak sa ministarkom za EU poslove Jesikom Rosval organizovan je nakon radnog ručka sa ministrom vanjskih poslova Kraljevine Švedske. Sa švedske strane sastanku su prisustvovali: politička savjetnica **Federika Brambek**, zamjenica direktora **Liza Bolinder** i desk oficir za Crnu Goru **Džon Skoglund**. Sa crnogorske strane sastanku su prisustvovali: šefica Kabineta ministra mr **Majda Glušćević**, šefica Biroa za odnose sa javnošću **Mirela Tuzović** i desk oficir za Švedsku **Iva Martinović**.*

Uz riječi dobrodošlice, **ministarka Rosvol** je izrazila nadu da će radna posjeta ministra Ivanovića rezultirati konkretnim modelima saradnje kojima će bilateralna dimenzija odnosa biti produbljena, na liniji prijateljskih odnosa dvije zemlje, koji se odnedavno temelje na savezništvu u NATO, kao i podršci za integracioni put Crne Gore ka članstvu u EU. S tim u vezi, istakla da ih raduje najava o otvaranju crnogorske Ambasade u Kopenhagenu u narednom periodu, odakle će se nerezidentno pokrivati Švedska, što će nesumljivo pomoći boljem dijalogu resora.

Rosvol je istakla da je Švedska među zemljama koje snažno zagovora politiku proširenja Evropske Unije, te da u tom pogledu Crnu Goru vide kao apsolutnu predvodnicu procesa. Pohvalila je zapažene rezultate aktuelne Vlade u vrlo kratkom roku i ocijenila da Crna Gora napreduje i da je posvećenost reformama jasna. S tim u vezi, prenijela stav da vidi

realnim učlanjenje Crne Gore u evropsku zajednicu do 2028., što bi bio pozitivan primjer za sve zemlje aspirante.

Ivanović je istakao da će u aktuelnom kontekstu evropskih integracija Crne Gore, dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR) predstavljati prekretnicu u procesu pristupanja EU. Saglasio se da bi to bio dobar znak i za region, ostale zemlje aspirante i EU, budući da bi se time stvorile pretpostavke zatvaranja jednog broja poglavlja. Dodao i da, veliko povjerenje građana Crne Gore u njen evropski put, podstiče da odlučno nastavimo sa reformama na tom planu.

Na interesovanje švedske strane, **Ivanović** je detaljno obrazložio korake Vlade i njenu konstruktivnu ulogu u okviru programa vladavine prava, odnosno u oblasti pravosuđa (imenovanje preostalog sudije Ustavnog suda i tri člana Sudskog saveta bez ijednog glasa protiv u Skupštini, imenovanje Vrhovnog državnog tužioca, kao i posvećena borba protiv organizovanog kriminala i korupcije). Podvukavši našu posvećenost principu napredovanja prema zaslugama, ministar je iskazao očekivanje da naš ostvareni napredak bude prepoznat. Ovakav scenario bi imao višestruke pozitivne implikacije u smislu potvrde politike proširenja kao jedne od najboljih politika EU. S tim u vezi, **ministar** je pozdravio nove korake koje je preduzela EU, u kontekstu Novog plana rasta za Zapadni Balkan što bi mogla da bude potencijalna promjena za zemlje regiona, a posebno za Crnu Goru koja nema otvorenih pitanja sa susjedima. Kao posebno važno, ukazao na sve benefite postepene integracije koje bi osjetio svaki član crnogorskog društva, čime bi se dodatno podržao entuzijazam u kredibilitet i važnost evropskog puta.

Ministarka Rosvol je kazala da je trenutno raspoloženje u Švedskoj izbornu, u kontekstu predstojećih evropskih izbora, ali da je svakako fokus na politiku proširenja i na rezultate zemalja aspiranata. Uz poruku „da je naš napredak i njihov napredak“, podvukla otvorenost švedske strane da pomogne našim naporima u daljem integracionom putu. Sa naše strane, ukazano na izazove u pogledu administrativnih i ljudskih kapaciteta i nedostatka ekspertize u pojedinim oblastima koje su od značaja za naš integracioni put. S tim u vezi, ukazano na važnost razmjene iskustava i podrške Švedske Crnoj Gori u poglavlju **27 – Životna sredina i klimatske promjene**. Ivanović dodao da ova oblast pruža široke mogućnosti za razvijanje saradnje sa fokusom na unapređenje zakonodavnog okvira i primjene inovacija, gdje Švedska može dosta da ponudi. Švedska strana je sa velikim zadovoljstvom pozdravila ovu inicijativu i potvrdila svoju raspoloženost da pomogne našem razvoju po pitanju zelene tranzicije imajući u vidu da je Švedska predvodnik u Evropi u ovoj oblasti.

Na kraju razgovora, sagovornici ponovili zadovoljstvo realizovanom posjetom, te je dogovoren nastavak komunikacije u cilju realizacije predloženih aktivnosti.

ZNAČAJ POSJETE

Posjeta ministra vanjskih poslova dr Filipa Ivanovića Kraljevini Švedskoj je prva posjeta crnogorskog zvaničnika od članstva ove države u NATO, čime je potvrđeno unapređenje međudržavnih odnosa u nivo savezništva.

U svim razgovorima švedski zvaničnici su poslali jasnu poruku da Crna Gora može računati na snažnu i otvorenu podršku Švedske na putu evropskih integracija ka članstvu u EU, kao što je i Švedskaimala podršku od naše države za njeno članstvo u NATO. Prepoznat je progres Crne Gore u reformama i izražena nada da će naša država uskoro postati punopravna članica EU, čime će se ispuniti očekivanja građana Crne Gore koji su jasno opredijeljeni ka integraciji u veliku evropsku porodicu.

Potvrđeno je da dvije države dijele vrijednosti i udruženo djeluju u okvirima međunarodne bezbjednosne arhitekture, sa ciljem očuvanja zajedničkih demokratskih vrijednosti.

Pored potvrđene saradnje u NATO i nastavka podrške za naš evropski put, posjeta je bila značajna i za ispitivanje modela za dalje produbljivanje konkretnih oblika bilateralne saradnje, kako bi na adekvatan način ispratila unaprijeđene političke odnose i savezničku prirodu međudržavnih veza.